

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	11
-----------------------------	----

CAPITOLUL I. ACTIVITATEA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Secțiunea 1. Introducere în activitatea executiv-administrativă ...	15
1.1. Noțiunea de activitate executiv-administrativă	15
1.2. Formele concrete ale activității executiv-administrative	16
Secțiunea a 2-a. Decizia administrativă	18
2.1. Noțiunea de decizie administrativă	18
2.2. Procesul decizional în activitatea organelor administrației publice	19

CAPITOLUL II. ACTELE ADMINISTRATIVE

Secțiunea 1. Noțiunea de act administrativ	23
1.1. Trăsăturile caracteristice ale actului administrativ	24
1.2. Clasificarea actelor administrative	27
1.3. Actul administrativ jurisdicțional	28
Secțiunea a 2-a. Regimul juridic al actelor administrative	29
2.1. Legalitatea și oportunitatea actelor administrative	29
2.2. Mobilul și motivul actelor administrative	32
Secțiunea a 3-a. Condițiile de valabilitate a actelor administrative	33
3.1. Competența – condiție esențială pentru emiterea actelor administrative	33
3.2. Forma și procedura de adoptare a actelor administrative	37

Secțiunea a 4-a. Aplicarea actelor administrative	43
4.1. Intrarea în vigoare a actului administrativ	43
4.2. Executarea actelor administrative	44
Secțiunea a 5-a. Suspendarea, retragerea și desființarea actelor administrative.....	45
5.1. Suspendarea executării actelor administrative	45
5.2. Retragerea și desființarea actelor administrative	47
Secțiunea a 6-a. Rectificarea și reconstituirea actelor administrative	48
6.1. Rectificarea actelor administrative	48
6.2. Rectificarea și reconstituirea actelor de stare civilă	48

CAPITOLUL III. CONTRACTELE ADMINISTRATIVE

Secțiunea 1. Noțiunea de contract administrativ	50
Secțiunea a 2-a. Caracterile contractelor administrative	50
Secțiunea a 3-a. Trăsăturile caracteristice distinctive ale contractelor administrative	51
3.1. Părțile în contractele administrative	51
3.2. Obiectul contractelor administrative	52
3.3. Clauzele contractelor administrative	52
3.4. Executarea contractelor administrative	52
3.5. Regimul juridic aplicabil contractelor administrative	53
Secțiunea a 4-a. Tipuri de contracte administrative	54
4.1. Contractul de concesiune	54
4.2. Contractul de achiziție publică	55
4.3. Contractul de închiriere a bunurilor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale.....	56
4.4. Contractul de lucrări publice	56
4.5. Contractul pentru concesiunea de lucrări	57
4.6. Contractul de asociere în participațiune	57
4.7. Contractele de comodat încheiate de către organele administrației publice	57
4.8. Contractul de parteneriat public-privat	58
4.9. Contractul de grant	58

CAPITOLUL IV. DOMENIUL PUBLIC

Secțiunea 1. Activitatea organelor administrației publice de administrare a bunurilor aparținând statului și unităților administrativ-teritoriale. Considerații generale	60
---	-----------

Secțiunea a 2-a. Domeniul public în doctrina și legislația românească	61
--	-----------

Secțiunea a 3-a. Regimul domenal potrivit Constituției din 1991	62
--	-----------

Secțiunea a 4-a. Noțiunea de domeniu public. Regimul juridic al domeniului public	64
4.1. Noțiunea de domeniu public	64
4.2. Regimul juridic al domeniului public	65
4.3. Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul său juridic	66

Secțiunea a 5-a. Diverse regimuri domeniiale reglementate prin legi speciale	71
---	-----------

5.1. Reguli domeniiale privind folosirea terenurilor care formează fondul funciar al României și amplasarea construcțiilor pe aceste terenuri	71
5.2. Reguli domeniiale privind căile terestre naționale de comunicații	72
5.3. Regimul domenal al frontierei de stat a României	75
5.4. Regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României	77
5.5. Regimul juridic al Dunării	78
5.6. Regimul juridic al spațiului aerian al României	79
5.7. Regimul domenal al patrimoniului cultural național	80

CAPITOLUL V. CONTROLUL ACTIVITĂȚII ORGANELOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Secțiunea 1. Necesitatea controlului activității organelor administrației publice	83
--	-----------

Secțiunea a 2-a. Clasificarea formelor de control	83
--	-----------

Secțiunea a 3-a. Elementele componente ale controlului	85
---	-----------

Secțiunea a 4-a. Controlul exercitat din interiorul sistemului organelor administrației publice. Controlul administrativ	86
4.1. Controlul administrativ intern	87
4.2. Controlul administrativ extern	87
4.3. Controlul ierarhic	88
4.4. Controlul de tutelă administrativă	90
4.5. Controlul exercitat prin jurisdicțiile administrative	91
Secțiunea a 5-a. Controlul neadministrativ al activității organelor administrației publice	92
5.1. Controlul parlamentar	92
5.2. Avocatul Poporului	93
5.3. Curtea de Conturi	95

CAPITOLUL VI. CONTROLUL JUDECĂTORESC. CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV

Secțiunea 1. Necesitatea controlului judecătoresc	99
Secțiunea a 2-a. Baza de referință a controlului judecătoresc	100
Secțiunea a 3-a. Obiectul controlului judecătoresc	100
Secțiunea a 4-a. Caracteristicile generale ale controlului judecătoresc	101
Secțiunea a 5-a. Noțiunea de contencios administrativ	102
Secțiunea a 6-a. Evoluția contenciosului administrativ în România	105
6.1. Perioada 1864 – 1866. Consiliul de Stat.	105
6.2. Perioada 1866 – 1905	106
6.3. Perioada 1905– 1925	107
6.4. Perioada 1925 – 1948	109
6.5. Perioada 1948 – 1990	110
6.6. Perioada 1990 – 2004	112
Secțiunea a 7-a. Contenciosul administrativ în dreptul altor state	114

CAPITOLUL VII. ORGANIZAREA ACTUALĂ A CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV ROMÂN

Secțiunea 1. Generalități	119
--	-----

Secțiunea a 2-a. Contenciosul administrativ în reglementarea Legii nr.554/2004	120
2.1. Generalități	120
2.2. Părțile litigiului de contencios administrativ	122
2.3. Obiectul litigiului de contencios administrativ	129
2.4. Actele exceptate de la controlul instanței de contencios administrativ	137
2.5. Condițiile acțiunii de contencios administrativ	140
2.6. Judecarea acțiunilor de contencios administrativ	153
2.7. Suspendarea executării actului administrativ	157
2.8. Soluționarea acțiunii	161
2.9. Căile de atac	162
2.10. Executarea hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele de contencios administrativ	165
2.11. Excepția de nelegalitate	166
Secțiunea a 3-a. Controlul de legalitate exercitat de instanțele de drept comun	172
3.1. Litigii de contencios administrativ date în competența judecătorilor ca instanțe de fond	173
3.2. Litigii de contencios administrativ date în primă instanță în competența tribunalelor	175
 CAPITOLUL VIII. RĂSPUNDEREA ÎN DREPTUL ADMINISTRATIV	
Secțiunea 1. Aspecte generale	172
1.1. Răspunderea juridică – formă a răspunderii sociale	177
1.2. Răspunderea administrativă – formă a răspunderii juridice	177
1.3. Noțiunea de răspundere administrativă	179
1.4. Formele răspunderii administrative	180
Secțiunea a 2-a. Răspunderea administrativ-disciplinară	180
2.1. Noțiune și trăsături caracteristice ale acesteia	180
2.2. Consacrarea legislativă a răspunderii administrativ-contravenționale	182
Secțiunea a 3-a. Răspunderea administrativ-patrimonială	182
3.1. Noțiune	182

3.2. Consacrarea constituțională și legislativă a răspunderii administrativ-patrimoniale în România	183
--	-----

CAPITOLUL IX. RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV- CONTRAVENȚIONALĂ

Secțiunea 1. Aspecte generale	185
--	------------

1.1. Natura juridică a răspunderii contravenționale.....	185
1.2. Evoluția istorică a reglementării răspunderii contravenționale .	185
1.3. Noțiunea de contravenție și trăsăturile caracteristice ale acesteia.....	187

Secțiunea a 2-a. Aspecte de drept material ale răspunderii contravenționale	189
--	------------

2.1. Elementele constitutive ale contravenției	189
2.2. Subiectele răspunderii contravenționale	189
2.3. Cauzele care înlătură răspunderea contravențională	191
2.4. Sancțiunile contravenționale	193
2.4.1. Sancțiunile contravenționale principale	194
2.4.2. Sancțiunile contravenționale complementare	196

Secțiunea a 3-a. Aspecte procedurale ale răspunderii contravenționale	198
--	------------

3.1. Organul constatatator	198
3.2. Constatarea contravenției	199
3.3. Aplicarea sancțiunilor contravenționale	204
3.4. Căile de atac	206
3.5. Executarea sancțiunilor contravenționale	210
3.6. Prescripția executării sancțiunilor contravenționale	213

ANEXE

<i>Legea contenciosului administrativ nr.29/1990 .....</i>	<i>217</i>
<i>Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia .....</i>	<i>223</i>
<i>Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor .....</i>	<i>235</i>
<i>Legea contenciosului administrativ nr.554/2004 .....</i>	<i>251</i>

<i>Bibliografie selectivă .....</i>	<i>268</i>
-------------------------------------	------------

CUVÂNT ÎNAINTE

*Lucrarea **Drept administrativ și știința administrației** se adresează studenților din facultățile de drept și administrație publică, dar și altor studenți și altor persoane care sunt interesate să studieze sau să se informeze în legătură cu noțiunile și principiile fundamentale ale dreptului administrativ și științei administrației.*

*Lucrarea cuprinzând **Partea întâi** a cursului, structurată pe 5 capitole, apărută în aceeași editură, în anul 2005, a inclus tot atâtea mari teme:*

- **Introducere în dreptul administrativ și știința administrației.***
- **Sistemul organelor administrației publice.***
- **Autoritățile centrale.***
- **Administrația publică din teritoriu.***
- **Funcția publică și funcționarii publici.***

***Partea a II-a** a cursului, lucrarea de față, cuprinde 9 capitole, structurate astfel:*

*– în Capitolul I, intitulat **Activitatea administrației publice**, sunt prezentate și definite noțiunea de activitate executiv-administrativă și formele concrete de manifestare a acestei activități, precum și noțiunea de decizie administrativă și procesul decizional în activitatea organelor administrației publice.*

*– Capitolul al II-lea, intitulat **Actele administrative**, este afectat prezentării noțiunii de act administrativ, trăsăturilor caracteristice și clasificării acestora, regimului juridic, condițiilor de valabilitate, aplicării și executării actelor administrative, dar și suspendării, retragerii și desființării acestora, ca principale evenimente care pot surveni în existența lor juridică.*

*– Capitolul al III-lea este intitulat **Contractele administrative**, fiind consacrat definirii noțiunii, caracterelor și trăsăturilor caracteristice ale contractelor administrative, dar și prezentării unor date principale ale unor tipuri de contracte administrative.*

– Capitolul al IV-lea, intitulat **Domeniul public**, cuprinde o prezentare a noțiunii domeniului public în doctrina și legislația românească, precum și a regimului domeniului public potrivit Constituției din 1991 (revizuită și republicată) și Legii nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, dar și a unor regimuri domeniiale reglementate prin legi speciale.

– Capitolul al V-lea se ocupă de **Controlul activității organelor administrației publice**, prezentând elementele componente ale controlului și tipuri de control exercitat asupra activității organelor administrației publice, cu referire și la controlul exercitat de Avocatul Poporului și Curtea de Conturi, ca autorități administrative autonome față de Guvern.

– Capitolul al VI-lea este intitulat **Controlul judecătoresc. Contenciosul administrativ** și este consacrat prezentării acestui tip de control, exercitat de instanțele judecătorești asupra legalității activității administrației publice, precum și definirii noțiunii de contencios administrativ, evoluției contenciosului administrativ în România în perioada 1864 – 2004 și prezentării unor aspecte de drept comparat.

– Capitolul al VII-lea, intitulat **Organizarea actuală a contenciosului administrativ român**, este afectat prezentării aspectelor rezultate din reglementarea actuală, dată prin Legea nr.554/2004, comparativ cu cea anterioară, a Legii nr.29/1990, insistând asupra elementelor de noutate cu privire la părțile litigiului de contencios administrativ, obiectul acestuia și actele exceptate de la controlul instanțelor de contencios administrativ, cu numeroase referiri la practica Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

– Capitolul al VIII-lea este intitulat **Răspunderea în dreptul administrativ**, fiind dedicat răspunderii administrativ-disciplinare și răspunderii administrativ-patrimoniale.

– Capitolul al IX-lea, intitulat **Răspunderea administrativ-contravențională**, abordează această formă a răspunderii juridice, analizând natura juridică, evoluția istorică, trăsăturile caracteristice, precum și aspectele de drept material și procedural.

Pentru a ușura eforturile studenților, am considerat necesar să includem, ca Anexe, reglementările cele mai des citate în această lucrare: Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, Legea nr.554/2004 a contenciosului administrativ și Legea nr.29/1990 privind contenciosul administrativ, precum și O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru realizarea acestei lucrări a fost folosită legislația primară și secundară actualizată până la data de 31 martie 2006 și au fost făcute frecvente referiri la jurisprudența instanțelor judecătorești și în special la cea a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Autorul speră că lucrarea de față, astfel cum a fost concepută și sistematizată, va fi în măsură să faciliteze studenților cunoașterea și aprofundarea conceptelor și principiilor dreptului administrativ și științei administrației, nu numai pentru depășirea cu succes a examenului, dar și pentru activitățile lor actuale sau viitoare.

Autorul